

Duits-Nederlands project vo Hennep grenzo

Het grensoverschrijdende henneproject in de Achterhoek en de omgeving van het Duitse Kleef gaat de komende jaren fors opschalen. Een groter areaal - tot 2.000 hectare - vormt de basis voor een aanval op de textielmarkt en de dominantie van katoen.

De ambities zijn groot. Volgend jaar moet in de Achterhoek en de omgeving van het Duitse Kleef 100 hectare hennep staan, over twee of drie jaar moet het areaal zijn gegroeid naar 1.500 tot 2.000 hectare. Maar volgens Marcel Toonen van het Wageningse Plant Research International (PRI) moet dit geen probleem zijn, omdat de belangstelling vanuit de telers groot is. „Iedereen is op zoek naar een gewas om zijn bouwplan mee aan te vullen. We gaan er dan ook van uit dat we voldoende boeren kunnen vinden die willen meewerken.”

Maar dat de lat, waar het gaat om de hectares, hoog is gelegd, beseffen de initiatiefnemers wel. We moeten wel, stelt Toonen. „Als we volgend jaar of over twee jaar de fabriek rendabel

willen laten draaien, moeten we nu voldoende hennep produceren.”

Het is de bedoeling dat binnen enkele jaren twee fabrieken worden gebouwd in Duitsland. In Reutlingen staat een verwerkingsinstallatie voor hennep, maar deze is te klein voor de verwachte productie. Verwerking in Nederland zit er volgens Toonen niet in. „We willen aansluiten bij bestaande bedrijven. In Nederland gebeurt nog maar heel weinig op het gebied van textielverwerking.” De machines van hennepverwerker Hempflax in het Groningse Oude Pekela zijn niet geschikt. „Deze zijn te grof.”

TRANSPORTKOSTEN

Voor deelname geldt één belangrijke voorwaarde: de telers moeten zich binnen een cirkel van vijftig tot honderd kilometer rond de verwerkingsinstallaties bevinden. „Anders worden de transportkosten te hoog”, aldus Toonen.

De Groningse akkerbouwers die tot enkele jaren terug hennep teelden voor Hempflax kunnen zich dus niet aansluiten, bevestigt de Wageningse onderzoeker.

De teelt van hennep past volgens Toonen goed in elk willekeurig bouwplan. „Het sluit goed aan op het rotatieschema, het verbetert de structuur van de bodem en door zijn hoge en dichte gewas onderdrukt het het onkruid.” Hierdoor vraagt het gewas vrijwel geen chemische middelen. „Dit maakt het ook uitermate geschikt voor de biologische teelt.”

Het saldo van hennep binnen het project is vergelijkbaar met dat van tarwe. Dat is een bewuste keuze geweest, zegt de Wageningse onderzoeker. „Voorwaarde voor ons is dat de boeren een goede prijs krijgen voor hun product. Maar onderzoek dit jaar moet uitwijzen wat er gebeurt als de telersprijs omhoog gaat, wat betekent

dat voor de verkoopprijs en vervolgens de afzet.”

In het afgelopen seizoen is in het kader van het project op Duitse en Nederlandse bodem een kleine zes hectare hennep geteeld. Het Nederlandse aandeel hierin, 2,7 hectare, werd geteeld door de Biologische Producentenvereniging Achterhoek in het Gelderse Rheden, of beter gezegd op het biologisch-dynamische bedrijf van Mattheüs Wagter. „Omdat het om een Europees project ging, zijn wij als vereniging gevraagd mee te doen. Maar uiteindelijk ben ik alleen overgebleven.”

ROTEN

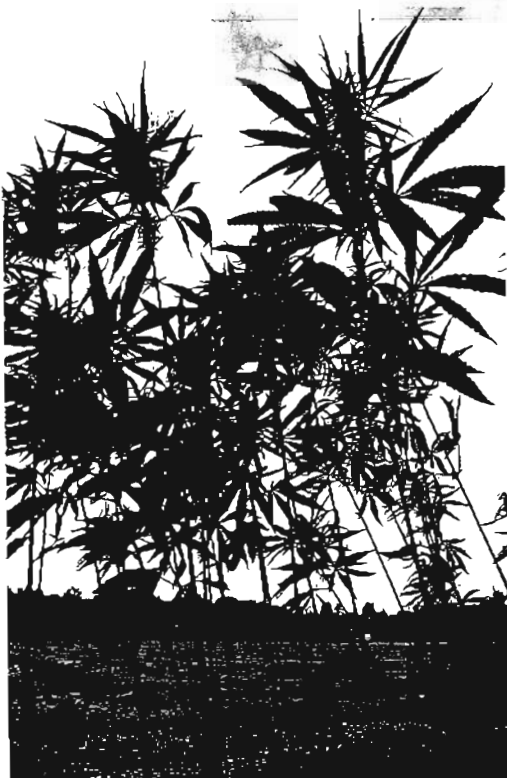
In het eerste jaar was de kwaliteit van de hennep wat minder. Tijdens het rotingsproces was het vrij droog en warm, waardoor het roten slecht op gang kwam. Maar met een uiteindelijk opbrengst van zo'n 6,1 ton per hectare en ruim 21 procent vezel mag hij niet klagen.

Dit seizoen oogt de opkomst wat mager, maar dat hoeft niet per definitie te leiden tot een kleinere oogst, meent Wagter. „Ik verwacht dat met wat regen de rest wel komt.” Het areaal hennep op zijn bedrijf, en daarmee ook het Nederlandse areaal binnen het project, is dit jaar verdubbeld naar een kleine vijf hectare.

Hennep is volgens Wagter een vrij eenvoudige teelt. „Het is een korte teelt, het gewas wordt zo groot dat onkruid bijna geen kans krijgt en de diepe beworteling doet wonderen voor je grond”, zegt hij. „Kortom, het is een prachtgewas.”

Hennep is op zich geen nieuw gewas. In Europa wordt al decennia lang op grote schaal hennep geteeld. Het gros hiervan wordt afgezet in de autoindustrie en de productie van isolatiemateriaal. De verwerking tot textiel gebeurt nog vrij marginaal. Het project in de Achterhoek en Kleef moet daar verandering in brengen.

Onderzoek heeft aangetoond dat hennep textiel sterk is. „Sterker dan katoen. En qua comfort is het vergelijkbaar met linnen”, aldus Toonen. Bovendien is de productie van hennep vele malen vriendelijker voor het milieu dan de katoenproductie. En een

sis voor aanval op textielmarkt

os aantrekkelijk

opbrengst van 60 ton is al gauw goed voor 3.000 spijkerbroeken.

Deze kennis moet volgens de initiatiefnemers voldoende zijn om de textielmarkt te bestormen en de aanval te openen op de heersende positie van katoen. In de komende projectfase worden dan ook contacten gelegd met verdere confectiebedrijven. In een eerder stadium was reeds gesproken met textielbedrijven, weverijen en andere textielverwerkende bedrijven.

Met het project worden de poten-

ties uit de regio gebruikt om op de markt concurrerende textielproducten te vervaardigen. Voor de grensregio kan dit project economisch gezien een belangrijke impuls betekenen. Niet alleen op industrieel gebied, maar ook met name voor de regionale landbouw. Er wordt vanuit gegaan dat arbeidsplaatsen worden veilig gesteld en zelfs nieuwe zullen ontstaan, voor het overgrote deel in de regio.

De totale kosten voor het project bedragen 495.000 euro. Hiervan

Een opbrengst van 60 ton is al gauw goed voor 3.000 spijkerbroeken.

Foto's Fotografie Tielman

wordt 20 procent bijgedragen door alle deelnemers, dus inclusief de telers. De rest komt van subsidies van landelijke en Europese overheden. Het project loopt tot eind 2007. Na dat jaar moet het zichzelf bedruipen.

FENNEKE WIEPKEMA